

Fra begavet barn til spennende kunstner med mye alkohol

Sverre Koren Bjertnæs

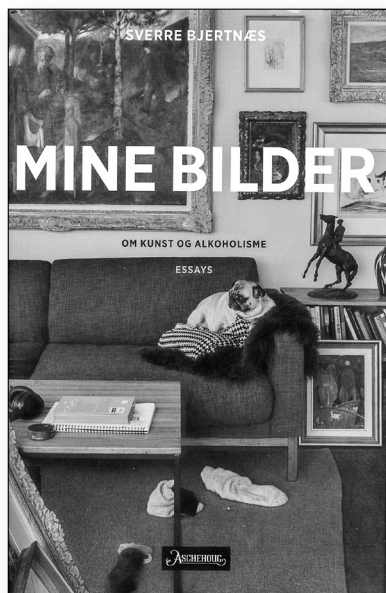
Mine bilder. Om kunst og alkoholisme

Oslo: Aschehoug, 2021

220 s. Pris NOK 332

ISBN 978-82-05-26870-0

Michael 2021; 18: 240–1.

Sverre Koren Bjertnæs er en av landets mest kjente yngre malere og grafikere. Han har skrevet en selvbiografisk bok, som består av 24 lettleste essays, ganske fikst oppbygget, nesten kronologisk, basert på malerier på hans egne vegger. Han beskriver seg selv fra ungdommen av, sin utvikling både som kunstner og alkoholmisbruker, i forhold til bildene og dermed til kunstnerne som blir hans forbilder. Til tross for økende alkoholbruk i mange år greier han likevel å arbeide seriøst med sin egen læring som kunstner.

Bjertnæs er kjent som elev av Odd Nerdrum, men hans første lærer fra 14-årsalderen i Trondheim var den naturalistiske maleren og billedhuggeren Tore Bjørn Skjølsvik. Da Bjertnæs var 16 år gammel, brente han skolebøkene og flyttet til Oslo, hvor han i flere år bodde hos Nerdrum som han beundret og lærte mye av.

Senere samarbeidet han med Bjarne Melgaard i flere perioder. Bjertnæs gjør i boken også et forsøk på å forsvare Melgaards «A house to die in», som Melgaard hadde planlagt på Ekely, Munchs tidligere eiendom i Oslo.

Bjertnæs beskriver en svært positiv reaksjon på alkohol. Han begynte å drikke som tenåring: «det å drikke for første gang hadde vært altoverskygende forandrende». Han har en påfallende analytisk holdning til drikkingen. «Ingen av kameratene mine som var der og drakk sammen med

meg den dagen hadde følt på noe av det samme da jeg spurte dem etterpå. «Det jeg hadde følt var at livet endelig hadde startet» og «Selvsikkerheten og tryggheten alkoholen ga meg kom øyeblikkelig». Men bieffekten var at han ikke greide å stoppe å drikke og heller ikke å beherske sin oppførsel. «Det er ingenting jeg savner mer enn å våkne med abstinens, for så å drikke den bort». Bjertnæs har for øvrig et negativt forhold til dopbruk.

Foreldrene gjorde mange forsøk på å få ham til å slutte å drikke. De snakket med kameratene, og de prøvde antabus. Han ble etter hvert innlagt både kortvarig og langvarig på forskjellige avrusningsklinikker, som han beskriver som «leirskole for voksne». Først med kontakt med Anonyme Alkoholikere møtte han en behandler og et system som fikk han til å greie å ta tak i problemene.

Bjertnæs skriver om myten kunstnere som drikker. Jeg venter hele tiden at han skal skrive om Munchs alkoholbruk og sammenbrudd, men det gjør han ikke, selv om det er klare paralleller.

Hans venner, familie og ekteskap omtales med respekt og velvilje: «Jeg var gift i seks kaotiske år på Kløfta». Det var mye fyll, og det var også barn der.

Boken er en kunstners malende beskrivelse av livet som alkoholiker. Da han skrev boken, hadde han vært tørrlagt i ti år. Men leserne lurer stadig på hvordan det går.

Boken anbefales for alle som er interessert i behandling av alkoholisme. Den gir også korte og interessante glimt inn i moderne kunsthistorie. Men det er den personlige beskrivelse av alkoholisme som gjør den god.

Ingegerd Frøyshov Larsen
ifro-lar@online.no
Oslo